Utbildningsutskottets betänkande 1984/85: 8

om vuxenutbildningslag (prop. 1984/85: 37)

Propositionen

Regeringen har efter föredragning av statsrådet Hjelm-Wallén i proposition 1984/85: 37 om vuxenutbildningslag föreslagit riksdagen att

1. anta förslaget till vuxenutbildningslag,
2. anta förslaget till lag om ändring i lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning.

De i propositionen framlagda lagförslagen är fogade som *bilaga 1* och *bilaga 2* till detta betänkande.

Motionerna

1984/85: 148 av Karin Andersson (c) och Rune Backlund (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att i vuxenutbildningslagen 4 kap.införa en ny paragraf med likalydande innehåll som i 3 kap. 5 § i samma lag.

1984/85: 149 av Per Unckel m. fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen framhållits angående principerna för propositioners innehåll och avlämnande,
2. att riksdagen avslår regeringens förslag i de delar dessa strider mot vad som framhållits i motion 1983/84: 2885.

Utskottet

Bestämmelser om grundutbildning för vuxna, kommunal vuxenutbildning och statens skolor för vuxna finns f. n. inte i någon lag utan endast i författningar av lägre dignitet. Den grundläggande förordningen för kommunal vuxenutbildning och statens skolor för vuxna är förordningen (1971: 424) om kommunal och statlig vuxenutbildning. För grundutbildning för vuxna gäller förordningen (1977: 537) om grundutbildning för vuxna. Författningarna innebär skyldigheter för kommuner i fråga om grundutbildning för vuxna och statens skolor för vuxna samt för kommuner och landstingskommuner när det gäller bl. a. interkommunal ersättning för kommunal vuxenutbildning. Sådana åligganden kan föreskrivas med stöd

av lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning.

Riksdagen har tidigare under detta riksmöte tagit ställning till vissa förslag från regeringen beträffande grundutbildning för vuxna, kommunal vuxenutbildning och statens skolor för vuxna (prop. 1983/84: 169, UbU 1984/85: 1, rskr 1984/85: 11). I proposition 1983/84: 169 om kommunal och statlig utbildning för vuxna uttalades bl. a. att de grundläggande bestämmelserna om grundutbildning för vuxna, kommunal vuxenutbildning och statens skolor för vuxna borde meddelas i form av en särskild lag.

Förslag om en sådan lag har nu förelagts riksdagen i proposition 1984/85: 37. Lagen indelas i åtta kapitel. Det första innehåller allmänna bestämmelser. I det andra kapitlet finns för flera utbildningsformer gemensamma föreskrifter om organisation m. m. Sedan följer ett kapitel om grundutbildning för vuxna, ett om kommunal vuxenutbildning och ett om statens skolor för vuxna. Det sjätte kapitlet handlar om interkommunal ersättning för grundutbildning för vuxna och kommunal vuxenutbildning. I det sjunde finns bestämmelser om uppdragsutbildning m. m. Det åttonde kapitlet innehåller bl. a. bemyndiganden.

Med anledning av propositionen har väckts två motioner.

Enligt motion 1984/85: 149 (m) bör förslag till riktlinjer för viss verksamhet och förslag till lag som avser samma verksamhet föreläggas riksdagen samtidigt. Om detta förfaringssätt för visst fall inte är möjligt, bör enligt motionärerna regeringen invänta riksdagens ställningstagande till de föreslagna riktlinjerna för att med detta som grund utforma förslag till lagtext. Så har enligt motionärerna inte skett när det gäller förslagen till lag i proposition 1984/85: 37. Enligt motionärernas mening bör riksdagen mot bakgrund av vad som förevarit göra ett uttalande av innebörden att regeringen framdeles bör presentera sina förslag på ett sätt som möjliggör en samlad behandling av samtliga aspekter på en fråga (yrkande 1).

Utskottet vill peka på att regeringens förslag till vuxenutbildningslag till alla delar överensstämmer med riksdagens beslut den 14 november i år om riktlinjer för den kommunala och statliga utbildningen för vuxna. Mot denna bakgrund kan utskottet inte finna att det finns anledning för riksdagen att göra det i motion 1984/85: 149 begärda uttalandet. Yrkande 1 i den nämnda motionen bör därför avslås.

I motion 1984/85: 148 (c) hävdas att den del av lagen som avser kommunal vuxenutbildning – 4 kap. – bör kompletteras med en paragraf som motsvarar 3 kap. 5 § om grundutbildning för vuxna. Den åsyftade paragrafen lyder: "Om en elev i grundvux har bristfälliga kunskaper i svenska språket, får undervisningen meddelas på elevens eget språk, om eleven önskar det. Sådan undervisning skall kompletteras med undervisning i svenska som främmande språk inom grundvux."

Enligt utskottets mening måste det åberopade förslaget till lagbestämmelse för grundutbildning för vuxna ses mot bakgrund av att en mycket

stor del av målgruppen för grundutbildningen för vuxna har bristfälliga kunskaper i svenska språket och att grundutbildning för vuxna kan bedrivas enskilt, dvs. för en enda elev. Statsbidraget för grundutbildning för vuxna är så utformat att det kan utgå sju lärartimmar per vecka för varje elev upp t. o. m. fyra elever och för varje elev därutöver tre lärartimmar per vecka, medan undervisningsgrupp inom kommunal vuxenutbildning som regel omfattar 12 till 30 elever. De praktiska förutsättningarna för en lagbestämmelse av det slag som motionärerna önskar för kommunal vuxenutbildning saknas alltså. Däremot kan man inom kommunal vuxenutbildning anordna stödundervisning på elevens eget språk oavsett vilken kurs eleven deltar i.

Utskottet vill även erinra om följande.

Sedan läsåret 1982/83 får grundskolekurser anordnas i svenska som främmande språk. Dessa kurser står öppna för dem som behöver förkovra sig i svenska för att kunna tillgodogöra sig annan undervisning i kommunal vuxenutbildning. Vidare kan i vissa fall underlag finnas för undervisning på invandrarspråk även i kommunal vuxenutbildning. Riksdagen har nyligen beslutat (prop. 1983/84: 169, UbU 1984/85: 1, rskr 1984/85: 11) att grundskolekurser – som finns i ett tiotal olika ämnen – under vissa förutsättningar får anordnas på invandrarspråk som reguljära kurser efter beslut av skolstyrelsen.

Med hänvisning till vad som anförts föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85: 148.

Första stycket i 4 kap. 7 § i förslaget till vuxenutbildningslag lyder: "Kommunerna och landstingskommunerna får inte av dem som söker till eller är elever i komvux ta ut avgifter för administrationen eller för undervisningen."

Enligt motion 1984/85: 149 (m) yrkande 2 bör kommunerna ha en generell möjlighet att besluta om avgiftsfinansiering av kommunal vuxenutbildning. Detta skulle i vissa lägen, menar motionärerna, göra det möjligt att erbjuda utbildning som eljest inte skulle kunna komma till stånd. Härav följer att det första stycket i den nämnda paragrafen enligt motionärerna bör utgå.

Riksdagen har tidigare under detta riksmöte på förslag av utbildningsutskottet avslagit ett motionsyrkande med likartat innehåll (mot. 1983/84: 2885 yrkande 6, UbU 1984/85: 1, rskr 1984/85: 11). Kommunal vuxenutbildning bör enligt utskottets mening i princip vara kostnadsfri. Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet att riksdagen avslår motion 1984/85: 149 yrkande 2 och att riksdagen antar 4 kap. 7 § i det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till vuxenutbildningslag.

I lagar bör bruket av förkortningar helst undvikas. Om förkortningar av särskilda skäl (prop. 1984/85: 37, s. 19) ändå används, bör förkortningarnas innebörd klarläggas på något ställe i lagen. Utskottet föreslår att betydelsen av uttrycken grundvux och komvux klargörs i 1 kap. 2 §, resp. 3 § på sätt som framgår av *bilaga 3*.

Utskottet föreslår att riksdagen i övrigt antar det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till vuxenutbildningslag.

Likaså tillstyrker utskottet att riksdagen antar det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen beträffande principerna för propositioners innehåll och avlämnande avslår motion 1984/85: 149 yrkande 1,
2. att riksdagen beträffande viss komplettering av lagförslaget avslår motion 1984/85: 148,
3. att riksdagen med avslag på motion 1984/85: 149 yrkande 2 antar 4 kap. 7 § i det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till vuxenutbildningslag,
4. att riksdagen antar det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till vuxenutbildningslag i den mån det inte omfattas av vad utskottet hemställt ovan med de ändringarna att dels 1 kap. 2 och 3 §§ skall erhålla i *bilaga 3* som utskottets förslag betecknade lydelse, dels rubriken till 3 kap. skall lyda "Grundutbildning för vuxna", dels ock rubriken till 4 kap. skall lyda "Kommunal vuxenutbildning",
5. att riksdagen antar det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning.

Stockholm den 6 december 1984

På utbildningsutskottets vägnar
GEORG ANDERSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: Georg Andersson (s), Per Unckel (m), Bengt Wiklund (s), Lars Gustafsson (s), Rune Rydén (m), Helge Hagberg (s), Lennart Bladh (s), Birgitta Rydle (m), Pär Granstedt (c), Iris Mårtensson (s), Göran Allmér (m), Björn Samuelson (vpk), Larz Johansson (c), Ingvar Johnsson (s) och Linnea Hörlén (fp).

Reservationer

1. Principer för propositioners innehåll och avlämnande (mom. 1)

Per Unckel, Rune Rydén, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar "Utskottet vill" och slutar "därför avslås" bort ha följande lydelse:

Utskottet föreslår mot bakgrund av vad som förevarit i vad gäller proposition 1983/84: 169 om kommunal och statlig utbildning för vuxna och proposition 1984/85: 37 om vuxenutbildningslag, att riksdagen med bifall till motion 1984/85: 149 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna att förslag till riktlinjer för viss verksamhet och förslag till lag som avser samma verksamhet bör föreläggas riksdagen samtidigt, så att det blir möjligt att göra en samlad behandling av samtliga aspekter på en fråga. Om detta förfaringssätt för visst fall inte är möjligt, bör regeringen invänta riksdagens ställningstagande till de föreslagna riktlinjerna, innan förslag till lagtext utformas.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen beträffande principer för propositioners innehåll och avlämnande med bifall till motion 1984/85: 149 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

2. Möjlighet till avgiftsfinansiering av kurs (mom. 3)

Per Unckel, Rune Rydén, Birgitta Rydle och Göran Allmér (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "Riksdagen har" och slutar "till vuxenutbildningslag" bort ha följande lydelse:

I tider, då statsmakterna tvingas minska bidragen till kommunal vuxenutbildning, bör det inte vara uteslutet för kommun att besluta om viss avgiftsfinansiering av kurs inom kommunal vuxenutbildning. Om en sådan finansiering medges skulle kommun kunna erbjuda utbildning som eljest inte skulle komma till stånd. Utskottet anser därför att första stycket i 4 kap. 7 § i förslaget till vuxenutbildningslag bör utgå.

dels att utskottets hemställan under 3 bort ha följande lydelse:

3. att riksdagen med bifall till motion 1984/85: 149 yrkande 2 antar 4 kap. 7 § i det genom proposition 1984/85: 37 framlagda förslaget till vuxenutbildningslag med den ändringen att första stycket i lagrummet utgår,

Bilaga 1

1 Förslag till Vuxenutbildningslag

Härigenom föreskrivs följande.

1 kap. Allmänna föreskrifter

1 § Kommuner och landstingskommuner skall verka för att vuxna deltar i utbildning.

2 § Varje kommun skall i mån av behov anordna *grundvux*.

Med grundvux avses utbildning som syftar till att ge vuxna grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna.

3 § Varje kommun och landstingskommun får anordna *komvux* inom de ramar och på de villkor i övrigt som följer av denna lag och andra föreskrifter och beslut som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Med komvux avses sådan allmän och yrkesinriktad utbildning som syftar till att ge vuxna möjlighet att skaffa sig kompetens motsvarande den som ungdomar får genom grundskolan och gymnasieskolan. Komvux skall även kunna erbjuda yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå utan motsvarighet i gymnasieskolan.

4 § *Statens skolor för vuxna* skall komplettera komvux genom att erbjuda utbildning av samma slag i form av distansundervisning.

5 § Grundläggande föreskrifter om vissa andra former av vuxenutbildning än sådana som avses i 2–4 §§ finns i andra författningar än denna lag.

6 § Föreskrifterna i denna lag om rätt att delta i grundvux och komvux och i utbildning vid statens skolor för vuxna gäller endast dem som är kyrkobokförda i riket.

Med en persons *hemkommun* avses i denna lag den kommun i vilken personen är kyrkobokförd. Med *hemlandstingskommun* avses den landstingskommun till vilken hemkommunen hör.

2 kap. Gemensamma föreskrifter om organisation m. m.

1 § Skolöverstyrelsen skall ha tillsyn över grundvux, komvux och statens skolor för vuxna. Länsskolnämnden skall under överstyrelsen ha tillsyn över sådan utbildning inom länet.

2 § Kommunens skolstyrelse skall vara lokal styrelse för grundvux och komvux som kommunen anordnar. Om en statens skola för vuxna finns i kommunen, skall skolstyrelsen vara lokal styrelse även för den.

Landstingskommunens utbildningsnämnd skall vara lokal styrelse för komvux som landstingskommunen anordnar.

Dessa bestämmelser gäller i den mån inte annat följer av denna eller

annan lag eller av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

3 § Såsom huvudmän för grundvux och komvux skall kommuner och landstingskommuner samarbeta sinsemellan och även ta till vara möjligheter till samarbete med vuxenutbildning i andra former och med gymnasieskolan.

3 kap. Grundvux

1 § Rätt att genomgå grundvux har den som passerat skolpliktsåldern men som i läsning, skrivning eller räkning saknar sådana färdigheter som normalt uppnås på grundskolans mellanstadium.

Den som inte behärskar svenska språket men har grundläggande färdigheter i att läsa och skriva på något annat språk har inte rätt att få undervisning i läsning och skrivning i grundvux.

Lagens bestämmelser om grundvux gäller inte vuxna som behöver undervisning motsvarande särskolans.

2 § Varje kommun skall genom lämpliga åtgärder söka nå dem i kommunen som har rätt till grundvux och motivera dem att delta i utbildningen.

3 § I en kommuns grundvux skall sökande tas emot oberoende av var i riket de är kyrkobokförda. Ingen kommun behöver dock bedriva undervisning, i vilken skulle delta endast elever som är kyrkobokförda i andra kommuner när de börjar utbildningen. Inte heller behöver någon kommun ta emot en sökande som är kyrkobokförd i en annan kommun, om sökanden mycket väl skulle kunna delta i hemkommunens grundvux.

Den som har börjat i en kommuns grundvux får fullfölja utbildningen där oberoende av om hans kyrkobokföring ändras under pågående utbildning.

4 § Kommunerna får inte av dem som söker till eller är elever i grundvux ta ut avgifter för administrationen eller för undervisningen.

Läroböcker, skrivmaterial och andra därmed jämförliga hjälpmedel som används i grundvux skall vara kostnadsfria för eleverna.

5 § Om en elev i grundvux har bristfälliga kunskaper i svenska språket, får undervisningen meddelas på elevens eget språk, om eleven önskar det. Sådan undervisning skall kompletteras med undervisning i svenska som främmande språk inom grundvux.

Undervisning i grundvux får inte inräknas i undervisning i svenska för invandrare enligt lagen (1972: 650) om rätt till ledighet och lön vid deltagande i svenskundervisning för invandrare.

6 § När eleven har sådana färdigheter i läsning, skrivning och räkning som normalt uppnås på grundskolans mellanstadium, skall undervisningen i grundvux för eleven upphöra. Detta gäller oberoende av vilka kunskaper eleven har i svenska språket.

Undervisningen för en elev skall också upphöra, om eleven inte gör tillfredsställande framsteg.

Den för vilken grundvux har avslutats enligt första eller andra stycket får på nytt beredas sådan utbildning, om särskilda skäl talar för detta.

Bilaga 1

7 § Den lokala styrelsen avgör frågor om antagning till och avslutande av grundvux.

Den vars ansökan om antagning avslås eller för vilken grundvux förklaras avslutad får överklaga beslutet hos skolöverstyrelsen genom besvär. Överstyrelsens beslut med anledning av sådana besvär får inte överklagas.

4 kap. Komvux

1 § Komvux skall anordnas i form av kurser som är fristående från varandra och som var och en ger utbildning motsvarande en viss kompetensnivå i ett ämne eller inom ett yrkesområde.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från första stycket.

2 § Kommuner får i sin komvux anordna kurser både på grundskolenivå och på gymnasial nivå.

Landstingskommuner får i sin komvux anordna endast kurser för utbildning på gymnasial nivå inom områdena vård, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring.

3 § Den som uppfyller föreskrivna behörighetsvillkor har rätt att i mån av plats delta i kurser i komvux, om inte annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om behörighetsvillkor och om grunder för urval.

4 § I en kommuns eller landstingskommuns komvux skall sökande tas emot oberoende av var i riket de är kyrkobokförda. Ingen kommun eller landstingskommun behöver dock ta emot en sökande som inte är kyrkobokförd där, om sökanden mycket väl skulle kunna delta i samma slags utbildning i komvux som anordnas av hemkommunen eller hemlandstingskommunen.

Den som har börjat en kurs i en kommuns eller landstingskommuns komvux får fullfölja kursen oberoende av om hans kyrkobokföring ändras under pågående utbildning.

5 § Den lokala styrelsen för komvux i den kommun eller landstingskommun, som anordnar den kurs ansökan avser, avgör om sökanden skall nekas tillträde på grund av bestämmelserna i 4 § första stycket andra meningen.

Om tillträde nekas får sökanden överklaga beslutet hos skolöverstyrelsen genom besvär. Överstyrelsens beslut med anledning av sådana besvär får inte överklagas.

6 § Med det undantag som framgår av 5 § skall frågor om intagning av elever till kurser i en kommuns eller landstingskommuns komvux avgöras av en särskild intagningsnämnd. Dess ledamöter skall utses av den lokala styrelsen.

Intagningsnämndens beslut får inte överklagas.

7 § Kommunerna och landstingskommunerna får inte av dem som söker till eller är elever i komvux ta ut avgifter för administrationen eller för undervisningen.

Såvitt gäller läroböcker, skrivmaterial, verktyg, skyddskläder och andra därmed jämförliga hjälpmedel, som varje elev har för eget bruk och behåller som sin egendom, får en kommun eller landstingskommun besluta att hjälpmedlen skall anskaffas av eleverna själva på egen bekostnad eller erbjudas mot avgifter, som högst motsvarar kommunens eller landstingskommunens anskaffningskostnader.

I övrigt skall hjälpmedel som används i komvux tillhandahållas utan kostnad för eleverna, om inte annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

5 kap. Statens skolor för vuxna

1 § Den som uppfyller föreskrivna behörighetsvillkor har rätt att i mån av plats delta i utbildning vid statens skolor för vuxna, om inte annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om behörighetsvillkor och om grunder för urval.

2 § Frågor om intagning till utbildning vid statens skolor för vuxna avgörs av en för skolorna gemensam intagningsnämnd.

Intagningsnämndens beslut får inte överklagas.

3 § Avgifter för undervisningen eller administrationen får inte tas ut av dem som söker till eller är elever vid statens skolor för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om eleverna vid statens skolor för vuxna fatta sådana beslut som avses i 4 kap. 7 § andra stycket. I övrigt skall hjälpmedel som används i utbildningen vid skolorna tillhandahållas utan kostnad för eleverna, om inte annat följer av föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6 kap. Interkommunal ersättning

1 § Interkommunal ersättning för utbildningshuvudmannens kostnader för en elev skall betalas enligt föreskrifterna i detta kapitel, om inte annat följer av överenskommelse.

2 § I fall där någon deltar i grundvux som anordnas av en annan kommun än hemkommunen, skall hemkommunen betala interkommunal ersättning till den andra kommunen.

Detsamma gäller i fråga om komvux på grundskolenivå och komvux på gymnasial nivå inom andra områden än vård, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring.

3 § Om en landstingskommun i sin komvux har en elev som är kyrkobokförd i en kommun som hör till en annan landstingskommun, skall hemlandstingskommunen betala interkommunal ersättning till den andra landstingskommunen.

Hör elevens hemkommun inte till någon landstingskommun, skall ersättningen betalas av hemkommunen.

Bilaga 1

4 § Om en kommun, som inte hör till någon landstingskommun, anordnar komvux på gymnasial nivå inom något av områdena vård, jordbruk, skogsbruk och trädgårdsnäring och i sådan utbildning har en elev som inte är kyrkobokförd i kommunen, skall hemlandstingskommunen betala interkommunal ersättning till kommunen. Hör inte heller hemkommunen till någon landstingskommun, skall ersättningen betalas av hemkommunen.

När utbildning som avses i första stycket anordnas av en kommun, som hör till en landstingskommun, är ingen kommun eller landstingskommun skyldig att betala interkommunal ersättning.

5 § Hemkommunen eller hemlandstingskommunen är inte skyldig att betala interkommunal ersättning, om eleven mycket väl hade kunnat delta i samma slags utbildning i komvux som anordnas av hemkommunen eller hemlandstingskommunen.

Detta undantag från ersättningskyldighet gäller dock inte, om hemkommunen eller hemlandstingskommunen innan eleven togs emot bereddes tillfälle att yttra sig till den mottagande kommunen eller landstingskommunen och därvid inte framförde någon sådan invändning.

6 § Vid oenighet om rätten till interkommunal ersättning eller om ersättningens storlek, skall frågan avgöras av länsskolnämnden. Om någon av parterna är en landstingskommun eller om två tvistande kommuner hör till olika län, skall dock frågan avgöras av skolöverstyrelsen.

Länsskolnämndens beslut enligt första stycket får överklagas hos skolöverstyrelsen genom besvär. Överstyrelsens beslut med anledning av sådana besvär eller som första instans får inte överklagas.

7 kap. Uppdragsutbildning m. m.

1 § Kommuner och landstingskommuner får inom komvux bedriva även uppdragsutbildning enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

2 § Enligt föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får kommuner och landstingskommuner i sin egenskap av huvudmän för komvux ge uppdrag om utbildning, som anordnas utanför komvux men som eleverna får tillgodoräkna sig som om den hade fullgjorts i komvux.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får beträffande statens skolor för vuxna meddela föreskrifter om uppdragsutbildning av samma slag som beträffande komvux.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om möjlighet att inom komvux bedriva utbildning som anpassas till bestämmelser för gymnasieskolan eller någon annan utbildningsform för att gemensam undervisning skall kunna anordnas.

5 § I sådana föreskrifter som avses i 1–4 §§ får göras undantag från bestämmelser i denna lag.

8 kap. Övriga föreskrifter

1 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om organisationen av grundvux, komvux och statens skolor för vuxna samt om kommuners och landstingskommuners befattning i övrigt med sådan utbildning.

I fråga om organ för samverkan eller motsvarande inom grundvux, komvux och statens skolor för vuxna får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om att ledamöter i organet eller andra företrädare utses och entledigas av enskilda.

2 § Försöksverksamhet får anordnas inom grundvux, komvux och utbildningen vid statens skolor för vuxna. Föreskrifter om försöksverksamhet meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. I sådana föreskrifter får göras undantag från bestämmelser i denna lag.

3 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får utan hinder av 4 kap. 7 § och 5 kap. 3 § meddela föreskrifter om skyldighet att för prövning i komvux eller vid statens skolor för vuxna betala avgift som tillfaller staten.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får medge enskilda att anordna prövning och utfärda betyg enligt de bestämmelser som gäller för komvux och statens skolor för vuxna.

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

2. Bestämmelserna i 3 kap. 1, 3, 6 och 7 §§, 4 kap. 3–6 §§, 5 kap. 1 och 2 §§ samt 6 kap. skall tillämpas i fall där eleven antas till utbildningen efter lagens ikraftträdande.

3. Bestämmelserna i 3 kap. 5 §, 4 kap. 2 § samt 7 kap. gäller sådan utbildning som eleverna påbörjar efter lagens ikraftträdande.

Bilaga 2

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning

Härigenom föreskrivs att lagen (1975: 160) med bemyndigande att meddela föreskrifter om kommuns och landstingskommuns medverkan i utbildning skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Regeringen eller förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *kommuns* eller *landstingskommuns* medverkan i annan utbildning än som avses i skollagen (1962: 319) *eller* lagen (1967: 940) angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda.

Föreslagen lydelse

Regeringen eller *den* förvaltningsmyndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om *kommuners* eller *landstingskommuners* medverkan i annan utbildning än som avses i skollagen (1962: 319), lagen (1967: 940) angående omsorger om vissa psykiskt utvecklingsstörda, *3–5 kap. vuxenutbildningslagen (1984: 000) eller bestämmelserna om kommunal högskoleutbildning i högskolelagen (1977: 218).*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1985.

Regeringens förslag	*Utskottets förslag*
1 kap.	
2 §	
Varje kommun skall i mån av behov anordna *grundvux*.	Varje kommun skall i mån av behov anordna *grundutbildning för vuxna (grundvux)*.

Med grundvux avses utbildning som syftar till att ge vuxna grundläggande färdigheter i att läsa, skriva och räkna.

3 §	
Varje kommun och landstingskommun får anordna *komvux* inom de ramar och på de villkor i övrigt som följer av denna lag och andra föreskrifter och beslut som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.	Varje kommun och landstingskommun får anordna *kommunal vuxenutbildning (komvux)* inom de ramar och på de villkor i övrigt som följer av denna lag och andra föreskrifter och beslut som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Med komvux avses sådan allmän och yrkesinriktad utbildning som syftar till att ge vuxna möjlighet att skaffa sig kompetens motsvarande den som ungdomar får genom grundskolan och gymnasieskolan. Komvux skall även kunna erbjuda yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå utan motsvarighet i gymnasieskolan.

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1984